

MONITORIZAREA CITIRII INDIVIDUALE

Daniela PASCARU

Catedra Limbă Engleză

Reading is a crucial skill for students of English. For many students, reading is not only a problem in their foreign language; it is also a problem in their native language. This fact is troubling because the lack of literacy and poor reading ability prevents individuals from participating in society. This article presents some reflections on teaching reading individually and includes the basic components of reading based on an integrated approach that brings together methods from different perspectives. The teacher's task is to help students understand what they read and make them become self-motivated readers who are willing to read books on their own outside classes, for pleasure.

Politica educațională a Republicii Moldova este orientată spre diferențierea și individualizarea procesului de instruire, spre un curriculum care ia în considerație abilitățile, aptitudinile și nivelul de cunoștințe ale fiecărui student în parte, precum și metodele de predare, ajustate la potențialul individual al studenților în vederea formării unei personalități creative, independente, cu un nivel înalt de cunoștințe în domeniul respectiv, capabilă pentru o activitate profesională și relații sociale adecvate.

Reliefarea din ce în ce mai pregnantă a problemei individualizării procesului de învățământ și implementării acestora în practică, în scopul valorificării abilității fiecărui elev, constituie un deziderat al didacticii, deoarece studenții învață același material în diferite moduri, ceea ce implică acceptarea diferitelor stiluri de învățare. Studenții pot învăța din diverse surse, chiar dacă obiectivele disciplinei respective sunt aceleași, deci, materialul de studiu poate varia.

Din spectrul celor mai frecvente definiții ale individualizării o evidențiem pe cea prezentată de E. Rabunski care susține că „individualizarea instruirii constituie o formă de organizare a unui colectiv de elevi în cadrul procesului didactic, orientat spre realizarea cerințelor abordării individuale” [1, p.54].

Sarcinile individualizate se bazează pe particularitățile individuale ale elevilor (capacități, aptitudini, nivel de pregătire etc.) și sunt întotdeauna diferențiate.

Adolescenții vin la facultate având un nivel de pregătire diferit, precum și un potențial intelectual individual, ce se manifestă în deprinderile de citire, comunicare, audiere și scriere în limba străină studiată. De aceea Ioan Nicola susține că individualizarea procesului de învățământ „solicită o profundă cunoaștere a elevilor/studenților și mult tact pedagogic pentru asigurarea unor condiții favorabile de manifestare pentru toți elevii” [2, p.359].

În acest context de idei, rolul profesorului este nu numai de a îndruma, a conduce și a susține activitatea de învățare a elevilor, dar și de a adopta și a selecta sarcini care se potrivesc fiecărui student în parte, în scopul modelării și integrării personalității acestuia în mediul social, cu condiția respectării individualității sale.

Exercițiile cu același obiectiv pot fi elaborate prin diferite variante, de la un grad elementar de dificultate spre unul mai avansat, astfel ca studenții să le rezolve pe cele ce corespund nivelului lor de cunoștințe. Această abordare individuală le oferă studenților libertatea de a alege *cum* și *cât* trebuie să învețe într-o anumită perioadă de timp, în timpul dorit și în ritmul potrivit sau optimal pentru ei.

În conformitate cu reformele actuale din învățământ, lucrului individual i se acordă o dublă pondere față de contactul direct din curriculumul universitar. De aceea profesorul trebuie să ofere studenților posibilitatea de a-și dezvolta capacitățile intelectuale, a învăța într-un mod activ-participativ, a asimila unele deprinderi practice și modele de acțiune independentă, a le acorda o mai mare autonomie și de a-și motiva asumarea responsabilității pentru procesul de instruire.

Citirea este o deprindere decisivă pentru studenții de la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, pentru că numai citind mult pot obține un grad înalt de stăpânire a vocabularului unei limbi străine. Lectura este importantă și pentru celelalte deprinderi ale unei limbi străine, pentru competențele academice și cunoștințele de bază ale limbii străine studiate.

Pentru majoritatea studenților lectura nu este o problemă ce vizează numai limba engleză, dar și limba maternă. Problema deprinderii de citire ne îngrijorează, deoarece lipsa științei de carte și a unei lecturi extensive împiedică indivizii să se integreze și să participe la viața socială [3, p.45].

Examinând abordările lingviștilor referitor la această deprindere, distingem două direcții ce se află în opoziție: **abordarea fonetică** și **abordarea limbii în ansamblu**.

Abordarea fonetică presupune că citirea trebuie să înceapă cu elementele de bază ale cuvintelor, adică literele și sunetele. În procesul de citire, studenții combină sunetele în cuvinte și, astfel, sunt în stare să le recunoască și să le pronunțe corect.

Abordarea limbii în ansamblu presupune că începutul practicării citirii necesită puține explicații în ceea ce privește decodarea literelor și sunetelor limbii. Lingvistul K. Goodman susține că studenții sunt capabili să decodeze sunetele, silabele, cuvintele și expresiile în procesul de citire a textului și să tragă concluzii deducând sensul textului [4]. Chiar dacă studenții vor greși în recunoașterea cuvintelor, ortografie și pronunție, ei, posibil, vor putea depista sensul cuvintelor și propozițiilor utilizând sugestii textuale și cunoștințele lor în scopul depistării acestora.

Datorită importanței acordate citirii individuale, considerăm că trebuie luată în considerație o abordare integratoare, deoarece practica pedagogică dovedește că un singur model sau strategie nu poate favoriza dezvoltarea și îmbunătățirea citirii.

Considerăm că procesul de monitorizare a citirii trebuie să se axeze pe următoarele componente:

1. Înțelegerea fonemică este abilitatea de a observa, a examina și manipula sunetele separate ale cuvintelor auzite, de exemplu, distingerea sunetelor din diferite cuvinte: [Λ] din *cup* și [D] din *top*.

2. Fonetica ne ajută să găsim legătura dintre litere, grafeme și foneme, de exemplu, cuvântul *phonetician* va fi pronunțat: [f] [ə] [n] [i] [t] [i] [ʃ] [n]. Studenții sunt învățați să pronunțe cuvintele evidențiind sunetele și combinând literele.

3. Fluența – abilitatea de a citi clar, rapid și cu o expresivitate adecvată. De obicei, profesorii nu atrag suficientă atenție citirii fluente în clasă din lipsă de timp. În acest caz le propunem studenților citirea extensivă și repetată. Citirea extensivă presupune citirea individuală a unui număr mare de texte care prezintă interes pentru studenți. Profesorul este implicat indirect în acest proces, motivându-i pe studenți să citească și oferindu-le ajutor în selectarea textelor. Pentru facilitarea recunoașterii și înțelegerii cuvintelor este necesară citirea repetată a aceluiași text. Obiectivul propus în cazul acestor modalități de lectură este de a dezvolta la studenți o atitudine independentă față de procesul de citire.

4. Lărgirea vocabularului se numără printre cele mai importante dileme ale instruirii citirii în limba engleză, deoarece un vocabular bogat este decisiv nu numai pentru citire, dar și pentru instruirea și a celorlalte deprinderi și competențe academice ale limbii engleze.

Vocabularul reprezintă cunoștințele despre cuvinte și este necesar pentru o comunicare eficientă și înțelegere a textelor. Utilizarea citirii este un mijloc eficient de a monitoriza lucrul individual cu privire la învățarea textului. Este bine cunoscut faptul că memorarea lexicului activ este simplificată prin citirea extensivă.

5. Comprehensiune – înțelegerea materialului citit și pătrunderea în esența textului. Sarcina profesorului este de a dezvolta și a perfecționa deprinderile studenților în ceea ce privește receptarea materialului studiat și a unor strategii independente de învățare a cuvintelor. Profesorul monitorizează înțelegerea materialului selectat pentru citire prin prisma unor exerciții care includ expunerea părerii proprii, prezentarea rezumatului, demonstrarea legăturii dintre realitate și ficțiune, cu asemănări și deosebiri, o serie de exerciții elaborate în conformitate cu nivelul individual al studentului.

Conștientizând că numai un om citit poate face față provocărilor din societatea modernă, vom remarca că punerea în aplicare a ideilor legate de procesul de individualizare în studierea limbii străine trebuie începută de timpuriu. Profesorilor le revine, în acest sens, un rol de primă importanță. Menționând acestea, ne referim la necesitatea monitorizării corecte de către profesor a deprinderilor acumulate în procesul de studiu, luându-se în considerație posibilitățile individuale, gradul de dificultate al materialului selectat, interesele studentului în scopul educării unei personalități multilateral dezvoltate.

Referințe:

1. Рабунский Е.С. Теория и практика реализации индивидуального подхода к школьникам в обучении: Дисс. д-ра пед. наук. - Москва: МГУ, 1989, с.54.
2. Nicola I. Tratat de pedagogie școlară. - București: EDP, 1996, p.359.
3. UNESCO. Literacy skills for the world of tomorrow: Further results from PISA 2000. - Paris: OECD, 2003, p.45.
4. Goodman K. Reading: A psycholinguistic guessing game // Journal of the Reading Specialist. - 1967. - №6(4). - P.126-135.

Prezentat la 21.04.2008